

Neistraženi napadi na novinare

Ubistvo glavnog i odgovornog urednika Dana Duška Jovanovića. – Glavni i odgovorni urednik dnevnog lista *Dan*, Duško Jovanović, ubijen je u maju 2004, pošto mu je prijećeno smrću posle objavlјivanja serije tekstova o organizovanom švercu cigareta. Do juna 2011. istraga je pokrenuta i sprovedena samo u odnosu na jednog saizvršioca ubistva, koji je pravosnažno osuđen na 18 godine zatvora. Nalogodavci ubistva nisu otkriveni, a u istrazi je bilo očiglednih propusta. Detaljnije, vidi Pravo na život, str. 133.

Napad na Jevrema Brkovića i ubistvo Srđana Vojičića. – Pisac Jevrem Brković fizički je napadnut i povrijeđen 26. oktobra 2006, kada je njegov vozač Srđan Vojičić ubijen.⁹⁹⁵ Brković pretpostavlja da je napadnut od strane onih koji su se prepoznali u njegovoju knjizi „Ljubavnik Duklje“ na temu veza između organizovanog kriminala i vladajuće političke elite u Crnoj Gori.⁹⁹⁶ Članovi porodice ubijenog Srđana Vojičića navode da je Brković znao ko su bili napadači, ali je odbio da o tome svjedoči sugerijući da je bio u pitanju biznismen usko povezan sa političarima na vlasti.⁹⁹⁷ Zahtjev Akcije za ljudska prava, u kojim je tražila informaciju da li ima napretka u istrazi napada na književnika Jevrema Brkovića i ubistva Srđana Vojičića, odbijen je dva puta od strane Vrhovnog državnog tužilaštva. Upravni sud je poništio rješenje Ministarstva pravde kojim je potvrđena odluka VDT i naložio donošenje novog rješenja. Do sada, nema osumnjičenih za Vojičićovo ubistvo, odnosno napad na Brkovića.⁹⁹⁸

Slučaj prebijanja novinara Tufika Softića. – Novinar Tufik Softić iz Berana, koji je istraživao o grupama organizovanog kriminala i o tome obavješavao javnost, napadnut je 2. novembra 2007. godine od strane dva maskirana lica, nakon čega je hospitalizovan zbog težih povreda ruke i glave.⁹⁹⁹ Osoba koju je Softić naveo kao mogućeg počinjoca, a koja mu je i ranije prijetila, i bila osumnjičena za pripadništvo grupi Darka Šarića koja se bavila trgovinom droge, prema Softićevim saznanjima, nikada nije bila saslušana vezano za napad.¹⁰⁰⁰ Do danas nije bilo napretka u istrazi o ovom incidentu. Zahtjevom za slobodni pristup informacijama Akcija za ljudska prava tražila je informaciju o napretku istrage, ali je Vrhovno državno tužilaštvo ove zahtjeve dva puta odbilo. Upravni sud je poništio rješenje Ministarstva pravde koje je potvrdilo ovakvu odluku VDT, i naložio donošenje novog rješenja.

Napad na novinara Mladena Stojovića. – Sportski novinar iz Bara, Mladen Stojović, napadnut je u svom stanu krajem maja 2008. Usljed napada Stojović se onesvijestio i zadobio teže povrede – frakturu obje vilice, krvarenje u ustima i nosu, kao i ubod oštrim predmetom u predjelu vilice. U januaru 2008, u emisiji „Insajder“ televizije B92, Stojović je svjedočio o prevarama, tj. namještanju rezultata na fudbalskim mečevima od strane crnogorske „fudbalske mafije“.¹⁰⁰¹ Policija i Vrhovni državni tužilac izjavili su da nije bilo tragova koji bi ukazali na napadače.¹⁰⁰² Ostaje nepoznato da li je Državni tužilac ikad istražio Stojovićeve izjave o postojanju fudbalske mafije u Crnoj Gori.

⁹⁹⁵ „Jevrem povrijeđen, vozač ubijen“, *Dan*, 25. oktobar 2006.

⁹⁹⁶ „Ubice još na slobodi“, *Vijesti*, 26. oktobar 2006.

⁹⁹⁷ „Brković čuva tajnu?“, *Republika*, 2. oktobar 2006.

⁹⁹⁸ „Rasvjetliti ubistva i napade na novinare“, *Dan*, 2. februar 2011.

⁹⁹⁹ „Pretučen dopisnik Republike Tufik Softić“, *Republika*, 2. oktobar 2007.

¹⁰⁰⁰ „Močni štit“, *Monitor*, 19. mart 2010.

¹⁰⁰¹ Više informacija dostupno na linku: http://www.b92.net/info/emisije/insajder.php?yyyy=2008&mm=01&nav_id=283409.

¹⁰⁰² „Stojović: hoće da razvodne slučaj“, *Vijesti*, 29. maj 2008.

Zahtjev Akcije za ljudska prava, u kojem je tražila informacije koje istražne radnje je preduzelo Tužilaštvo kako bi istražilo navode Stojovića, kao i postojanje eventualne veze između lica koja je označio kao pripadnike „fudbalske mafije“ i napada na njega, Vrhovno državno tužilaštvo odbilo je dva puta. Upravni sud je poništio rješenje Ministarstva pravde koje je potvrdilo ovakvu odluku VDT, i naložio donošenje novog rješenja.

Napad na direktora dnevnog lista Vijesti Željka Ivanovića. – U noći 1. septembra 2007, u centru Podgorice, tri nepoznata lica napala su Željka Ivanovića, urednika i osnivača dnevnih novina Vijesti. Samo na bazi priznanja dva navodna napadača, uprkos protivljenju Ivanovića i ostalih svjedoka napada, Državni tužilac je za uzrokovanje fizičkih povreda i nasilničko ponašanje optužio dvije osobe iz Nikšića i Foče.¹⁰⁰³ Nakon neuobičajeno efikasnog suđenja, Osnovni sud u Podgorici osudio je obojicu na kaznu od po četiri godine zatvora, a Viši sud je nakon toga, po žalbi osuđenih, kazne smanjio na po godinu dana zatvora.¹⁰⁰⁴ Osuđeni su priznali da su tukli Ivanovića navodno zbog toga što su Vijesti ranije pisale o njima. Tokom istrage i suđenja, Ivanović je je izjavio da optuženi ni ne liče na napadače koje je on opisao policiji neposredno nakon napada. Takođe je tvrdio kako su mu napadači prišli sprijeda, a ne s leđa, kako su svjedočila oba optuženika. U prilog tome bila je i izjava još jednog lica koje je tvrdilo da optuženi ne odgovaraju napadačima koje je vidjelo.¹⁰⁰⁵ Čini se čudnim to što je jedan od optuženih čekao dvije i po godine na osvetu, s obzirom da je toliko vremena proteklo od kratke policijske objave da je optužen, koju su prenijele Vijesti, kao i druge novine. Sve to daje razumnu osnovu za sumnju da osuđeni nijesu pravi napadači na Ivanovića.

Napad na fotoreportera Borisa Pejovića i urednika Vijesti Mihaila Jovovića. – U avgustu 2009, gradonačelnik Podgorice Miomir Mugoša, njegov sin Miljan Mugoša i vozač Dragan Radonjić fizički su napali fotoreportera dnevnih novina Vijesti, Borisa Pejovića, a onda i zamjenika urednika Vijesti, Mihaila Jovovića, koji su dokumentovali nepropisno parkiranje gradonačelnika. Prema izjavama gradonačelnika, njegovog sina i vozača, Jovović je njih fizički napadao, i tom prilikom teže povrijedio vozača.¹⁰⁰⁶ Jovović je izjavio da je gradonačelnikov sin u jednom momentu čak uperio pištolj u njega, ali da policija nije ni pokušala da pretraži gradonačelnikovo vozilo kako bi pronašla oružje.¹⁰⁰⁷ Nakon incidenta, ljekarski pregledi Pejovića i Jovovića konstativali su više povreda. Ustanovljeno je da je Jovoviću probijena bubna opna, nakon čega je operisan.¹⁰⁰⁸

¹⁰⁰³ „Ivanović: Zaboravili šta treba da kažu“, *Dan*, 11. decembar 2007.

¹⁰⁰⁴ „Za prebijanje samo po godinu“, *Dan*, 9. jun 2008.

¹⁰⁰⁵ „Očeviđac: Oni nijesu napadači jedan je ličio na šifonjer“, *Vijesti*, 13. decembar 2007.

¹⁰⁰⁶ „Mugoša fizički nasrnuo na novinare“, *Dan*, 7. avgust 2009.

¹⁰⁰⁷ „Mugi smije da nas bije!“, *Vijesti*, 8 avgust 2009.

¹⁰⁰⁸ „Radonjić samo ogreben“, *Dan*, 1. oktobar 2009.

Policija je podnijela krivičnu prijavu protiv gradonačelnikovog sina, ali i protiv napadnutog Jovovića, pa je Osnovni državni tužilac pored gradonačelnikovog sina optužio i Jovovića zbog navodnog nanošenja povreda vozaču koje su dovele do potresa mozga. Nakon dostavljanja optužnice protiv Jovovića Vijeće podgoričkog Osnovnog suda vratilo je optužnicu tužilaštvu, da bi se vještak medicinske struke dodatno izjasnio o vozačevim povredama. Dr Dragana Čukić je ranije dala mišljenje da postoji mogućnost da Jovović nije prouzrokovao vozačevu povredu već da je moguće da je ta povreda uzrokovana davno.¹⁰⁰⁹ Takav nalaz je potvrdilo i vještačenje u Beogradu.¹⁰¹⁰ Inače, vozač Radonjić se javio radi ljekarskog pregleda 13 sati nakon incidenta.

Epilog slučaja je da je državni tužilac u maju 2011. optužio i urednika Vijesti, Mihaila Jovovića i gradonačelnikovog sina, Miljana Mugošu, dok je gradonačelnik Mugoša ranije prekršajno kažnjen sa 400 eura zbog remećenja javnog reda i mira.¹⁰¹¹

Jovović je optužen za „nanošenje lake telesne povrede“ vozaču Radonjiću. Ovo krivično djelo se obično goni po privatnoj tužbi, dok je u ovom slučaju državni tužilac preduzeo gonjenje po službenoj dužnosti, optužujući Jovovića za kvalifikovani oblik ovog krivičnog djela, jer je navodnu povredu nanio „opasnim oružjem, oruđem ili nekim drugim sredstvom podobnim da tijelo teško povrijedi ili zdravlje teško naruši“ (čl. 152, st. 2 KZ). Tužilaštvo je takvu odluku zasnovalo na mišljenju Instituta za sudsku medicinu iz Beograda u kojem se navodi da je Radonjić zadobio povrede koje je moguće nanijeti udarcem „ivičnog dijela telefona ili diktafona“.¹⁰¹² Stav državnog tužilaštva da je mobilni telefon opasno oruđe koje može izazvati teške povrede, novina je u sudskoj praksi. Početak suđenja zakazan je za 6. septembar 2011. Ovakva revnost u postupanju državnog tužioca u suprotnosti je sa slučajevima kršenja ljudskih prava u kojima tužilaštvo nije preduzelo gotovo ništa.

Savjet za građansku kontrolu rada policije našao je da su policajci u istrazi ovog slučaja počinili nekoliko grešaka, uključujući i u odnosu na tretman osumnjičenih. Podnijeta je i krivična prijava kojom se policijski službenici terete za falsifikovanje zapisnika o zadržavanju gradonačelnikovog sina, koji, kako se sumnja, nikada i nije bio sproveden u prostorije za zadržavanje. Savjet je kritikovao i nalaz Sektora unutrašnje kontrole rada policije, koji je ponasanje policajaca ocijenio kao profesionalno.¹⁰¹³

Slučajevi kršenja prava na slobodu izražavanja NVO aktivista

Prijetnje smrću istraživaču kršenja ljudskih prava Aleksandru Zekoviću. – U aprilu i maju 2007, istraživaču kršenja ljudskih prava i članu Savjeta za građansku kontrolu rada policije, Aleksandru Saši Zekoviću prijećeno je smrću

¹⁰⁰⁹ „Jovović optužen bez dokaza“, *Vijesti*, 20. novembar 2009.

¹⁰¹⁰ „Oborili konstrukciju tužilaštva“, *Vijesti*, 20. jul 2010.

¹⁰¹¹ „Miomir Mugoša novčano kažnjen za incident sa novinarima Vijesti“, *Vijesti*, 25. januar 2010.

¹⁰¹² „Jovović telefonom opasno ugrozio život Radonjiću“, *Vijesti*, 18. maj 2011.

¹⁰¹³ „Policajci griješili, ali i unutrašnja kontrola“, *Vijesti*, 14. april 2010.

putem mobilnog telefona, nakon čega je podnio krivičnu prijavu.¹⁰¹⁴ Kako je Zeković snimio poslednja dva razgovora, a pošto je policija odbila da presluša snimke zbog nedostatka uređaja za analizu glasa, lokalna radio stanica „Antena M“ iz Podgorice emitovala je snimljene prijetnje. Nekoliko ljudi je prepoznalo glas službenika policije Mirka Banovića koji je u tom periodu radio na obezbjeđenju direktora Uprave Policije Veselina Veljovića.¹⁰¹⁵ Veljović je informisao Zekovića o proceduri koja je pokazala da Banović nije prijetio, međutim toj proceduri Zeković nije prisustvovao, već je o njoj kasnije informisan.¹⁰¹⁶ Savjet za građansku kontrolu rada policije je izjavio da policija nije obezbijedila informacije koje je Savjet zahtjevao u odnosu na ugrožavanje lične sigurnosti Zekoviću, kao članu Savjeta.¹⁰¹⁷ U medijima je objavljeno da su tajno praćenje i uznenimiravanje Aleksandra Zekovića provodili pripadnici obezbjeđenja visokog funkcionera Vlade Crne Gore.¹⁰¹⁸ Tadašnji predsjednik Vrhovnog suda, Ratko Vukotić, informisao je Zekovića da mu ne može saopštiti informacije o tome da li je bio podvrgnut mjerama tajnog nadzora, jer bi to bilo protivno interesima državne bezbjednosti.¹⁰¹⁹ U 2007. i 2008. godini, Osnovni državni tužilac je, na zahtjev Akcije za ljudska prava, odgovorio da je policiji naloženo preduzimanje određenih istražnih radnji, ali ne i da li je policija sprovela te istražne radnje.¹⁰²⁰ Ipak, javosti nije poznato da je ikada Vrhovni državni tužilac iskoristio svoje pravo da informiše Ministarstvo unutrašnjih poslova o nepostupanju policije po zahtjevima tužilaštva. Na drugu godišnjicu od neistraženih prijetnji smrću koje su upućene Zekoviću, 31 NVO uputila je dopis, u kojem je Vrhovna državna tužiteljka zamoljena da informiše javnost o radnjama koje je tužilaštvo, u skladu sa svojim nadležnostima, sprovelo kako bi istražilo ovaj slučaj. Na taj dopis Vrhovno državno tužilaštvo nikada nije odgovorilo. U 2010. godini Vrhovno državno tužilaštvo dva puta je odbilo da na zahtjev Akcije za ljudska prava za pristup informacijama odgovori koje radnje je državni tužilac preuzeo da istraži prijetnje. Upravni sud je poniošto rješenje Ministarstva pravde koje se složilo sa ovakvom odlukom VDT-a, i naložio je donošenje novog rješenja.

Prvi put posle gotovo četiri godine od incidenta, kada je krivično grijanje po svemu sudeći zastarjelo, Zekovića je sredinom februara 2011. pozvala na razgovor v.d. Osnovnog državnog tužioca, Ljiljana Klikovac, da bi mu saopštila da u predmetu nema audio zapisa prijetnji koje je on dostavio policiji.¹⁰²¹

¹⁰¹⁴ „Prijetili mu smrću dok je bio kod šefa policije“, *Vijesti*, 5. maj 2007 „Zekoviću prijećeno smrću“, *Dan*, 5. maj 2007.

¹⁰¹⁵ „Spremi drvenu košulju“, *Vijesti*, 6. maj 2007.

¹⁰¹⁶ „Banović prošao poligraf“, *Dan*, 17 maj 2007.

¹⁰¹⁷ „Zeković nezadovoljan zaštitom i istragom“, *Vijesti*, 28. april 2007.

¹⁰¹⁸ „Policajci pratili Zekovića!“, *Republika*, 26. april 2007.

¹⁰¹⁹ „Kriju da li je Zeković praćen“, *Dan*, 3. maj 2007.

¹⁰²⁰ Odgovor Državnog tužilaštava na zahtjev za slobodni pristup informacijama dostupan u arhivu Akcije za ljudska prava.

¹⁰²¹ „Prijetnje smrću tužilaštvo nije čulo“, *Vijesti*, 18. februar 2011.

Zatvorska kazna za NVO aktivistu Milorada Mitrovića. – Izvršni direktor NVO Breznica, Milorad Mitrović, 2008. godine osuđen je zbog klevete jednog od lovočuvara Nacionalnog parka Durmitor na novčanu kaznu u iznosu od 5000 eura. Kako nije platio kaznu, Osnovni sud je Mitroviću u novembru 2010. novčanu kaznu preračunao u 125 dana zatvorske kazne.¹⁰²² Do zavrešetka rada na izvještaju Mitrović nije pozvan na izdržavanje zatvorske kazne.

Saslušavanje novinara i NVO aktivista. – U junu 2010. Uprava policije saslušala je zamjenika direktora Mreže za afirmaciju nevladinog sektora (MANS) Veselinu Bajčetu i novinara Petra Komnenića povodom postavljanja video zapisa svadbe kontroverznog biznismena Safeta Kalića na sajt Youtube.¹⁰²³ Na snimku se pojavljuje više lica koja se povezuju sa strukturama organizovanog kriminala, Darko Šarić, protiv koga je u Srbiji podignuta optužnica za organizovani kriminal, u društvu sa visokim funkcionerima Agencije za nacionalnu bezbjednost (ANB) Zoranom Lazovićem i Ljubišom Mijatovićem.¹⁰²⁴ U vezi postavljanja spornog snimka, godinu dana kasnije, u junu 2011, u policiji je na zahtjev državnog tužilaštva saslušana i izvršna direktorica MANS-a Vanja Čalović. Iz MANS-a je saopšteno da su vrlo zabrinuti što se nastavlja sa istraživanjem ko je snimak objavio, umjesto otkud službenici ANB-a u takvom društvu, te da se osjećaju izloženim i pritiscima od strane organizovanih kriminalnih grupa. Državno tužilaštvo nije saopštilo ni aktivistima MANS ni javnosti povodom kog krivičnog djela su oni saslušavani.

Državno tužilaštvo je interesovalo i od koga su i na koji način glavni i odgovorni urednik „Dana“ Mladen Milutinović i novinar Mitar Rakčević dobili službenu zabilješku, koju je povodom ubistva glavnog urednika „Dana“, Duška Jovanovića, sačinio bivši funkcioner ANB-a Vasilije Mijović.¹⁰²⁵ Takođe nije jasno zbog čega je fokus tužilaštva usmjeren na istragu načina na koji se došlo do zabilješke, umjesto na njen sadržaj.

Zaštita zviždača. – Obavljajući svoj posao republičkog veterinarskog inspektora u Podgorici, Mirjana Drašković, je više puta upozoravala nadležne na nezakonitosti u radu Veterinarske uprave.¹⁰²⁶ Kako na njene prijave niko nije reagovao, a imajući u vidu po njenom mišljenju visok rizik po zdravlje stanovništva i uskraćivanje prava na pravilno informisanje potrošača, ona je u julu 2009. putem dnevnog lista Vijesti upozorila javnost na prisustvo robe sumnjivog kvaliteta na crnogorskem tržištu i optužila nadležne da ništa ne

¹⁰²² „Mitrović: Vlast me učutkava zatvorom“, *Dan*, 11. novembar 2010.

¹⁰²³ Saopštenje MANS-a dostupno na: <http://www.mans.co.me/arhiva/2010/06/pismo-ambasadorima-i-sefovima-medunarodnih-organizacija-povodom-saslusanja-bajcete-i-komenica/>.

¹⁰²⁴ *Isto*.

¹⁰²⁵ „Tužioca zanima porijeklo, a ne sadržina zabilješke“, *Dan*, 8. jul 2011.

¹⁰²⁶ Krivična prijava protiv glavne veterinarske inspektorke, direktora Veterinarske uprave i nadležnog resornog ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva podnijeta od strane Mirjana Drašković dana 11.06.2009, odgovor ODT-a Ktr. br. 123/09 od 18.01.2011.

preduzimaju u cilju zaštite zdravlja građana.¹⁰²⁷ Istog dana direktor Veterinarske uprave pokrenuo je protiv nje disciplinski postupak i posebnim zaključkom je udaljio sa radnog mjesta. U septembru 2009. je dobila rješenje o prestanku radnog odnosa, nakon sprovedenog disciplinskog postupka. Komisija za žalbe Vlade Crne Gore je poništila to rješenje. Uprkos tome direktor veterinarske uprave je zatim donio još dva identična rješenja o prestanku radnog odnosa koja je Komisija poništila.¹⁰²⁸ Mirjana Drašković je vraćena na posao tek posle godinu dana, kada je vođenje disciplinskog postupka protiv nje zastarjelo.

Petorici pograničnih policajaca, Enveru Daciću, Mithatu Nurkoviću, Hamdu Muriću, Nedžadu Kuču i Rešku Kalaču u septembru 2010. nijesu produženi ugovori o radu,, što je Uprava policije objasnila novom sistematizacijom radnih mjesta.¹⁰²⁹ Oni su nakon toga javno počeli da govore o prekograničnom švercu u vrijeme dok su bili službenici Uprave policije. Dacić je saopštio javnosti da ima jake dokaze i saznanja o švercu prema Kosovu i Srbiji koji je policija omogućavala. Za diskriminaciju po nacionalnom osnovu optužio je rukovodioca beranske Ispostave granične policije Veselina Krgovića, protiv koga je krajem decembra 2010. podnio zahtjev za sprovođenje istrage zbog tri krivična djela – Izazivanja nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti, Zloupotrebe službenog položaja i Povrede ravnopravnosti u zapošljavanju. Krgović je na sudu negirao Dacićeve optužbe i sud ih je odbio.¹⁰³⁰ Pored Dacića, i dvojica drugih policajaca Nedžad Kuč i Mithat Nurković, tvrdili su da posjeduju dokaze o umiješanosti Krgovića u prekogranični šverc.¹⁰³¹

Nakon što su obavijestili javnost o svojim tvrdnjama, bivšim policajcima su počele da stižu prijetnje.¹⁰³² Jedan od njih, Mithat Nurković, snimio je mobilnim telefonom policijski džip, koji mu se u lošim vremenskim uslovima za vožnju primakao do branika, a zatim počeo da ga pretiće tako da se on morao isključiti iz saobraćaja, i taj snimak predao policiji, policija i tužilac su već sjustradan ocijenili da na snimku nema ničeg spornog i protiv Mithata podnijeli krivičnu prijavu za lažno prijavljivanje.¹⁰³³ Nurković je rekao i da je uz taj snimak istog dana policiji dostavio i video zapis koji svjedoči o švercu na granici.

¹⁰²⁷ „Domaća piletina i dalje stiže iz Brazilia“, *Vijesti*, 20. jul 2009.

¹⁰²⁸ Rješenje direktora Veterinarske uprave, predmet br. 323/09-0201-2070, od 17.09.2009, Rješenje Komisije za žalbe Vlade Crne Gore, predmet br.165/8, od 14.11.2009, Rješenje direktora Veterinarske uprave, predmet br. 323/09-0201-3030, od 17.12.2009, Rješenje Komisije za žalbe Vlade Crne Gore, predmet br. 323/-10-0201-3030/4, od 08.02.2010, Rješenje direktora Veterinarske uprave, predmet br. 323/-0201-367/3 od 03.03.2010, Rješenje Komisije za žalbe Vlade Crne Gore, predmet br. 165/16-09, od 28.04.2010.

¹⁰²⁹ „Vukadinović štiti švercerе, a bruka policiјu“, *Dan*, 21. mart 2011.

¹⁰³⁰ „Starješina negirao krivicu“, *Dan*, 12. april 2011; „Svi se nadaju pravdi“, *Vijesti*, 12. april 2011.

¹⁰³¹ „Ubice, siledžije, dileri...“, *Monitor*, 10. jun 2011.

¹⁰³² „Još jedna pobjeda mafije“, *Monitor*, 20. maj 2011.

¹⁰³³ Isto.

Povodom Dacićeve izjave da je rukovodilac Ispostave Granične policije u Beranama Veselin Krgović, navodno, otvorio švercerski koridor prema Kosovu i da se preko graničnog prelaza i dalje švercuju cigarete, kafa, ljekovi i druga roba, Specijalni tužilac Đurđina Nina Ivanović saopštila je da Odjeljenje za suzbijanje organizovanih kriminala preduzima radnje u pravcu provjere navoda radi utvrđivanja postojanja krivičnog djela.¹⁰³⁴

Otpuštenom graničnom policajcu Daciću policija je odbila da dodijeli obezbjeđenje koje je zatražio nakon prijetećih poruka. Dacić je dva puta tražio zaštitu od policije obraćajući se pismeno, na što su mu dežurni policajci usmeno saopštili da su starješine procijenile da mu nije ugrožena bezbjednost.¹⁰³⁵ Zbog prijetnji i osjećaja ugroženosti Crnu Goru je 23. aprila 2011. napustila porodica Envera Dacića, a potom je to učinio i Mithat Nurković sa porodicom.¹⁰³⁶ Dacić je napustio zemlju tri dana nakon sastanka održanog u Vladi, 20. aprila 2011, poslije kojeg je izjavio novinarima da je zadovoljan i da vjeruje kako će državni organi dobro odraditi posao.¹⁰³⁷ Daciću i Nurkoviću pridružio se i Suad Muratbašić, nekadašnji policajac iz Bijelog Polja, koji je 2007. javno priznao da je uoči izbora „agitovao za DPS“, ali su te njegove optužbe ostale neprocesuriante.¹⁰³⁸

Počinjeni prijetnji kojima su preko telefona i javno navodno bili izloženi Dacić i njegova porodica nisu otkriveni.¹⁰³⁹

Naknadno su Crnu Goru sa porodicama napustili i bivši granični policijski Rešat Kalač i Hamdo Murić.¹⁰⁴⁰

Incidenti u 2010. i 2011. godini

U maju 2010. novinar dnevnog lista Dan Božidar Jelovac policiji je prijavio nepoznate počinioce koji su mu oduzeli opremu dok je u Pljevljima pokušao da fotografije navodnu kupovinu glasova, nakon što je došao do saznanja da aktivisti DPS-a daju novac građanima kako bi za njih glasali.¹⁰⁴¹ Povodom ovog incidenta vođen je prekršajni postupak protiv jednog lica, člana izbornog štaba DPS, koje je oslobođeno odgovornosti. Oštećeni Jelovac tvrdi da lice koje je procesuirano nije učestvovalo u incidentu, već da je glavni vinovnik, istaknuti aktivista DPS, izbjegao svaku odgovornost.¹⁰⁴²

Novinarka dnevnog lista Dan, Biljana Marković, prijavila je u junu 2010. policiji da su joj, dok je izvještavala sa sahrane ubijenog kontraverznog biznismena, Dragana Dudića, njegovi rođaci oduzeli opremu i zabranili dalji

¹⁰³⁴ „Đurđina Ivanović saslušava građane“, 27. januar 2011.

¹⁰³⁵ „Dacić bez zaštite“, *Vijesti*, 10. april 2010.

¹⁰³⁶ „Imamo dokaze, samo ako hoće da vide“, *Vijesti*, 4. jun 2011.

¹⁰³⁷ „Nurković osumnjičen za lažno prijavljivanje“, *Pobjeda*, 5. maj 2011.

¹⁰³⁸ „Ubice, siledžije, dileri..“, *Monitor*, 10. jun 2011.

¹⁰³⁹ Isto.

¹⁰⁴⁰ „Nijesmo se za ovakvu državu borili“, *Vijesti*, 3. jul 2011.

¹⁰⁴¹ „Nastavljuju se napadi na novinare „Dana“, *Dan*, 4. jul 2010.

¹⁰⁴² Informacija dobijena u razgovoru sa Božidarem Jelovcem 29. aprila 2011.

rad, nakon čega je policija obavijestila da će protiv identifikovanog počinjoca biti podnjeta krivična prijava.¹⁰⁴³ Novinarka Marković nije obaviještena da je slučaj procesuiran.

Novinarki nedjeljnika Monitor Branki Plamenac su nepoznati počinjoci u julu 2010. najprije odnijeli, a zatim vratili računar koji se nalazio u njenoj kući. Ona je tim povodom izjavila da namjera počinjoca nije bila krađa zbog nje-ove vrijednosti, obzirom da ništa drugo iz kuće nije otuđeno, nego da je na-mjera počinjoca bila da dođu do podataka koji su se u kompjuteru nalazili.¹⁰⁴⁴

Nepoznata osoba je u julu podmetnula požar na dva prozora kuće u Ro-žajama, u kojoj živi Aida Skorupan, dopisnica Vijesti iz tog grada. Skorupan sumnja da je požar namjerno podmetnut zbog njenih izvještaja objavljenih u Vijestima posebno nakon objavljivanja teksta o prisustvu jednog pripadnika ANB-a na proslavi izborne pobjede DPS-a, zbog čega je on i suspendovan sa posla. Pokušaj podmetanja požara uslijedio je po novinarkinim riječima nakon što je danima dobijala telefonske pozive sa skrivenog broja. Iz Uprave policije su saopštili da je napravljen uviđaj, odnosno da je novinarka Skoru-pan dala izjavu, ali ne i da li postoji procjena da li je i u kojoj mjeri ugrožena njena bezbjednost.¹⁰⁴⁵ Prilikom uviđaja, policija je obavijestila oštećenu no-vinarku da bi „trebalo da zna da će biti teško rasvijetliti taj slučaj“, što je ona doživjela kao poruku da su unaprijed odustali od istrage. Do juna 2011. Poli-cija nije obavijestila oštećenu da je došlo do napretka u otkrivanju izvršilaca.

Novinar Večernjih novosti, Milutin Sekulović je u avgustu 2010. prija-vio policiji direktora Agencije za izgradnju Berana, Milana Golubovića, inače brata gradonačelnika Berana, zbog prijetnji upućenih telefonom: „da će ga zapamtiti za sva vremena ukoliko mu još jedanput pomene ime u novina-ma“, što je Golubović negirao. Dan prije incidenta Sekulović je objavio tekst u kojem je Beranac Jovan Lončar izjavio da je Golubović dao nalog za cije-panje uredno zakupljenog bilborda kojim se promoviše izmještanje deponije sa beranske lokacije Vasove vode. Novinaru je saopštено da osnovni tužilac u Golubovićevim prijetnjama nije našao elemente za krivično gonjenje.¹⁰⁴⁶

Kragujevački nedjeljnik Svetlost je u avgustu objavio, a domaći mediji prenijeli saopštenje toga lista: „Obezbjedenje kafića „Mahito“ u Sutomoru u Crnoj Gori napalo je novinara kragujevačkog nedjeljnika „Svetlost“ Dejana Mihajlovića i nanijelo mu lakše tjelesne povrede, a crnogorska policija umje-sto da ga zaštiti, prijetila je novinaru, vrijeđala ga i psovala na nacionalnoj osnovi“. Vlasnik lokalna u kojem se dogodio navodni napad je demantovao ove navode.¹⁰⁴⁷ Savez novinara Srbije i Crne Gore (SNSCG), Udruženje novi-nara Srbije (UNS) i Udruženje novinara Crne Gore (UNCG) osudili su fizički napad na novinara Mihajlovića.¹⁰⁴⁸

¹⁰⁴³ „Novinara psovali, opremu oteli“, *Dan*, 3. jun 2010.

¹⁰⁴⁴ „Novinarki ukraden kompjuter, pa vraćen“, *Vijesti*, 2. jul 2010.

¹⁰⁴⁵ „Upozorenje novinarki Vijesti“, *Vijesti*, 8. jul 2010.

¹⁰⁴⁶ „Gradonačelnikov brat brani da se pominje“, *Vijesti*, 12. avgust 2010.

¹⁰⁴⁷ „Napali novinara iz Srbije na zadatku?“ *Vijesti*, 20. avgust 2010.

¹⁰⁴⁸ „Novinaru prijetili jer je Srbin“, *Dan*, 20. avgust 2010.

Osnivači i kolumnisti dnevnog lista *Vijesti* i televizije *Vijesti* Željko Ivanović, Slavoljub Šćekić, Ljubiša Mitrović, Balša Brković i Milan Popović, u septembru 2010. dobili su prijeteća pisma u kojima je pisalo: „Gotov si, ti si sljedeći“, nakon čega su kriminalističari obavili uvidaj i odnijeli dokazni materijal.¹⁰⁴⁹ Javnosti do juna 2011. nije objavljeno šta su nalazi pokazali i da li ima osumnjičenih za ovo djelo.

Nezadovoljan programskom šemom i redoslijedom izvještaja sa promotivnih skupova, predsjednik Opštine Ulcinj Gzim Hajdinaga prijetio je u oktobru direktoru lokalne TV Teuta Dinu Ramoviću. Nakon upućenih prijetnji televizijsku stanicu je nekoliko sati obezbjeđivala policija. Incident je okončan Hajdinaginim izvinjenjem Ramoviću.¹⁰⁵⁰

Novinaru Gojku Raičeviću, čiji su navodi o neregularnostima u raspolođeli novca Fonda za manjine objavljeni u dnevnom listu *Vijesti*, a integralno prenijeti sa sajta IN4S, čiji je urednik, nepoznato lice je u decembru uputilo više prijetnji. Raičević incident nije prijavio policiji, jer kako je kazao: „Znam ko to piše, ali znam i o kakvom šišmišu se radi, pa mi ne pada na pamet da ga prijavljujem policiji“.¹⁰⁵¹

Novinarka *Vijesti*, Olivera Lakić, pisala je o navodno nelegalnoj proizvodnji cigareta u mojkovačkoj fabriki „Tara“, podgoričke firme „Montenegro tobacco company“, i tim povodom krajem januara i početkom februara 2011. primila više prijetnji. Osnovno državno tužilaštvo u Podgorici podnijelo je povodom toga u februaru 2011. optužni predlog protiv S. M. i M. P. zbog krivičnog djela Ugrožavanje sigurnosti. Tužiteljka Klikovac je saopštila da se okrivljeni terete da su od 31. januara do 3. februara novinarki uputili „ozbiljne prijetnje da će napasti na njen život, pri čemu je S.M, upućujući im prijetnje, ugrozio i sigurnost osoba sa kojima je novinarka 3. februara bila na novinarskom zadatku.“¹⁰⁵² Početak suđenja je odložen po treći put krajem juna za kraj jula.¹⁰⁵³ Vrhovno državno tužilaštvo je u februaru počelo sa provjeravanjem poslovanja fabrike duvana o kojoj je Lakić pisala, a do kraja juna nije objavljeno da je pokrenuta istraga.¹⁰⁵⁴

Sredinom aprila 2011, mediji su objavili da je novinar Javnog servisa RTCG Marko Milačić suspendovan sa posla zbog učešća na jednom od uličnih protesta građana, organizovanih putem društvene mreže Fejsbuk. Protest je organizovan protiv vlasti, a pod sloganom „Uličnim protestima protiv mafije“. Milačić je tada dao izjavu za TV *Vijesti* kojom je podržao održavanje protesta, napominjući da je došao da pomogne buđenje građanske svijesti.¹⁰⁵⁵ Istom prilikom je objavljeno i da direktorka TVCG Radojka Rutović nije željela da komentariše slučaj, kratko kazavši da se „zna kakva je procedura

¹⁰⁴⁹ „Ko je zaista sljedeći“, *Vijesti*, 25. septembar 2010.

¹⁰⁵⁰ „Hajdinaga prijetio Dinu Ramoviću“, 16. oktobar 2010.

¹⁰⁵¹ „Pare dijeljene samo podobnima“, 19. decembar 2010.

¹⁰⁵² „Okrivljeni za prijetnje novinarki“, *Dan*, 17. februar 2011.

¹⁰⁵³ „Globa od 500 eura za Musićeve advokate“, *Vijesti*, 22. jun 2011.

¹⁰⁵⁴ „Papiri čisti, ništa od afere“, *Dan*, 9. februar 2011.

¹⁰⁵⁵ „TVCG suspendovala Milačića zbog učešća na fejsbuk protestima“, *Vijesti*, 13. april 2011.

oko suspenzije“. Ipak, dan kasnije, pored Milačićevih tvrdnji da mu je „rečeno da pauzira mjesec dana“ uslijedile su reakcije RTCG, u kojima je navedeno da nije u pitanju suspenzija, već da je Milačić dobio slobodne dane na lični zahtjev zbog privatnih obaveza.¹⁰⁵⁶ Milačić je na to odgovorio da je deset, a ne trideset slobodnih dana tražio ranije, prije protesta na kojem je bio, dok njegove privatne obaveze na koje se pozvalo rukovodstvo RTCG nemaju nikakve veze sa slučajem. Iako je Milačić nakon odsustva nastavio sa radom, smanjen mu je broj pojavljivanja u spoljno-političkom dijelu Dnevnika, a prema njegovim riječima saopšteno mu je i da mu neće biti produžen ugovor o radu koji ističe 9. jula 2011.¹⁰⁵⁷ Nakon razgovora sa šefom delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, Leopoldom Maurerom, Milačić je istraživaču Akcije za ljudska prava rekao da vjeruje da će ovaj sastanak doprinijeti sprječavanju daljih negativnih posljedica koje može imati zbog javnog iznošenja mišljenja, kao i da se nada da će mu ugovor o radu biti produžen.

¹⁰⁵⁶ „Milačić: Kazna zbog mitinga Rutović: Tražio slobodne“, *Dan*, 14. april 2011.

¹⁰⁵⁷ „TVCG Milačiću najavila otkaz“, *Vijesti*, 26. maj 2011.